

Функціональний аналіз
I курс магістратура, 2 семестр

17 лютого 2024 р.

0.1 Деякі вступні слова

Деякі означення зі загальної топології, метричних просторів, лінійної алгебри та теорії міри вважатимуться відомими.

Definition 0.1.1 Задано E – векторний простір над полем k (у рамках даного курсу переважно будуть поля $\mathbb{R}, \mathbb{C}$).

Векторний простір E буде **топологічним**, якщо

- 1) задана стандартна топологія на полі k
- 2) операції $+: E \times E \rightarrow E$ (додавання) та $\cdot: k \times E \rightarrow E$ (множення на скаляр) – неперервні

Мабуть, варто розписати детально, що ми матимемо в такому разі. Тимчасово позначу додавання за відображення $\text{add}: E \times E \rightarrow E$ та множення на скаляр за відображення $\text{scalar}: k \times E \rightarrow E$.

Оберемо будь-яку точку $(x, y) \in E \times E$. Тоді на ній add неперервне, тобто $\forall U$ – відкритий окіл $\text{add}(x, y) : \exists V$ – відкритий окіл точки $(x, y) : \text{add}(V) \subset U$. Зауважимо, що для V – відкритого окола (x, y) – існують відкриті околи V_x, V_y , для яких $V_x \times V_y \subset V$. Далі, в нашому випадку $\text{add}(U) = \{\text{add}(x, y) \mid (x, y) \in V\} = \{x + y \mid (x, y) \in V\} \supset \{x' + y' \mid x' \in V_x, y' \in V_y\} \stackrel{\text{позн.}}{=} V_x + V_y$.

Таким чином, $\forall U_{x+y}$ – відкритий окіл $x + y : \exists V_x, V_y$ – відкриті околи $x, y : V_x + V_y \subset U_{(x,y)}$. Аналогічно $\forall U_{\lambda x}$ – відкритий окіл $\lambda x : \exists V_\lambda, V_x$ – відкриті околи $\lambda, x : V_\lambda \times V_x \subset U_{\lambda x}$.

Remark 0.1.2 Для топологічного векторного простору достатньо визначити окіл точки 0.

Дійсно, всі інші околи $U_x \cong U_0$. В одну сторону в нас неперервне відображення $y \mapsto y + x$, а в іншу сторону – теж неперервне $y \mapsto y - x$.

0.2 Лінійні нормовані простори

Definition 0.2.1 Задано E – векторний простір над полем $k = \mathbb{R}$ або $k = \mathbb{C}$.

Лінійним нормованим простором називають векторний простір E над полем k , на якій задається **норма** $\|\cdot\|: E \rightarrow k$, що задовольняє таким властивостям:

- 1) $\forall x \in E : \|x\| \geq 0$, при цьому $\|x\| = 0 \iff x = 0$
- 2) $\forall x \in E : \forall \lambda \in k : \|\lambda x\| = |\lambda| \|x\|$
- 3) $\forall x, y \in E : \|x + y\| \leq \|x\| + \|y\|$

Proposition 0.2.2 Якщо E – лінійний нормований простір, то (E, ρ) , де $\rho(x, y) = \|x - y\|$, автоматично утворює метричний простір.

Proof.

- 1) $\rho(x, y) = \|x - y\| \geq 0$ – перша властивість норми; $\rho(x, y) = \|x - y\| = 0 \iff x - y = 0 \iff x = y$;
- 2) $\rho(y, x) = \|y - x\| = \|(-1)(x - y)\| = |(-1)| \|x - y\| = \rho(x, y)$;
- 3) $\rho(x, z) = \|x - z\| = \|(x - y) + (y - z)\| \leq \|x - y\| + \|y - z\| = \rho(x, y) + \rho(y, z)$. ■

Corollary 0.2.3 Якщо E – лінійний нормований простір, то E – автоматично лінійно топологічний простір.

Задамо просто окіл нуля як $B_0(r) = \{x \in E \mid \|x\| < r\}$.